

EESTI SPORDILEHT.

KEHAKULTUURI SIHTKAPITALI VALITSUSE * EESTI SPORDI KESKLIIDU
* JA * ÜLERIIKLISE VÕIMLEMISÕPETAJATE SELTSI HÄALEKANDJA *

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tänn. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 7 krooni, kuus 60 senti.
Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

X. aastakäik.

Laupäeval, 31. augustil 1929. a.

X. aastakäik.

Merihäigete matsch Helsingis.

Palliliidu hoolimatuse tõttu kaotati maavõistlus Soomele 1 : 2.

Üks soomlaste järjekorralistest pealetungidest Eesti väravale. Eesrinnas on näha vasakult: Åström, Koponen, Kaljot, Lönnberg ja Pihlak.

11. maavõistlus Eesti ja Soome vahel peeti teisipäeval, 27. augustil Helsingis. Säärast nari esinemist Eesti meeskonna poolt ei ole varemalt iialgi veel olnud. Süüdistada selles ei tule aga meie meeskonda, kes tegi kõik võimaliku, vaid jalgpalliliitu. Õigel kohal on Ellmanni ja Pihlaka ütetus, et TJK oma võistlussõidul kas või Türilegi paneks rõhku, et meeskond ei sõidaks öösel ja oleks aegsalt kohal. Sarnane hoolitsus, mis iga korraliku võistluse eeltingimus, puudus täiesti meie rahvusmeeskonna nüüdsel sõidul maavõistlusele Soome vastu Helsingisse.

Nüüdne maavõistlus Soomega oli tänavu teine. Esimest korda kohtasid valge- ja sinisärkide meeskonnad kümne aasta kestes ühe hooaja kohta kaks korda. Ei tea hästi selle uuduse põhjuseid, kuid kõigil oli teada, et Eesti meeskond vast hiljuti tuli Balti meistriks ja liidul oleks pidanud olema eriline hool meeskonna tubli esinemise eest. Seda ei olnud aga kuidagi märgata ja meeskond saadeti teele paras huupi ja viima-

sel minutil. Metobsi teade loodetava ilma kohta teisipäevaks algas justkui spetsiaalselt jalgpalliliidule maavõistluse ja sõidu kohta määratuna sõnaga „Soomelahel“. Ilmateates oli veel öeldud, et „merel puhuvad endiselt kõvad, paiguti tormiste puhangutega läänekaarte tuuled“. See ei võinud liidult leida tähelepanemist, kuidagi saadi ikka kokku 11 mängijat (nende seas 2 väravavahti) ja sõit algas teisipäeva lõuna ajal aurikul „Suomi“. Ilmateade oli õige ja meie meeskond saabus Helsingisse sõiduplaani kohaselt 2 tundi enne võistlust, kuid õige vintsutatuna sõidust tugevalainelisel merel. Süüa enam ei võidud ja ka toibumiseks ei olnud aega. Tuli päris kiirelt minna võistlusele. Oli lootusi, et puuduvad mehed järele jõuavad lennukil, kuid seegi läks ainult poolikult täide.

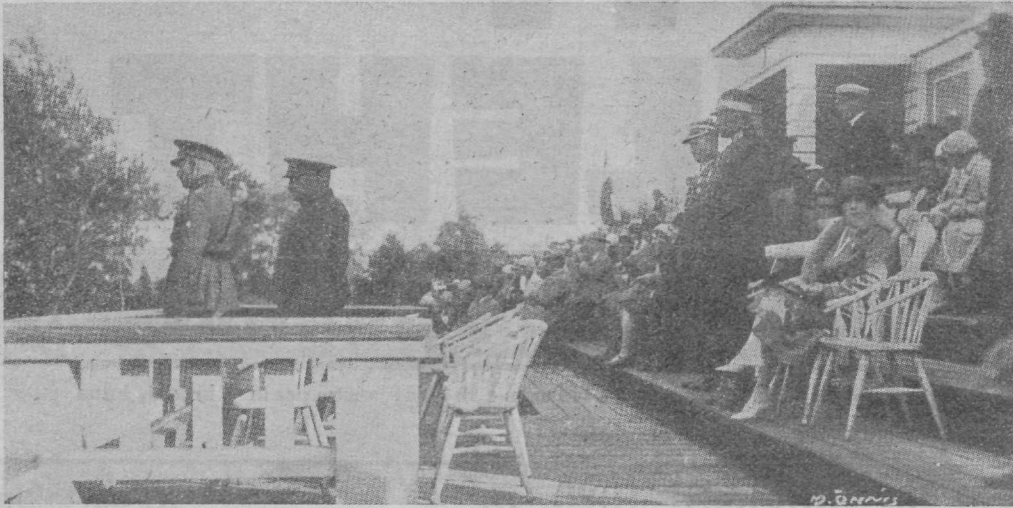
Meie meeskond ilmus väljale kümnemehelises koosseisus, milles ps. Pihlak oli vasakbacki kohal ja edurivis vasakääre ülesanne oli täita reservväravavahil (Kürbisel). Sarnasest värgist

ei olnud undki nähtud, kuid asi oma paratamatusega oli selleks sundiv, sest 10 meest on vähemalt arvuliselt ikka enam kui 9. Eesti puudulik esinemine ei jätnud halva mulje mitte üksi meie laagris, vaid ka soomlastes. Juba enne võistlust ei puudunud soomlastel põhjuseid rahulolematuseks meie liiduga. Nimelt ei olnud saadud Eesti liidult meie meeskonna koosseisu, samuti ei teatud ka meie meeskonna saabumise aega; koosseisu oli Soome liit saanud mitmekordset traaditeel järelepärimisel viimaks ühe Tallinna lehe toimetuselt ja meie meeskonna vastas oldi sadamas käidud asjatult mitu korda.

Soome meeskonna koosseis oli: Holmberg (IFK); Koskinen (HPS) — Karjagin (IFK); Viinioksa (HPS) — Lindsten (HPS) — Åke Lindbäck (IFK); Åström (IFK) — Koponen (HPS) — Lönnberg (IFK) — Närvänen (Viiburi Sudet) — Ragnar Lindbäck (IFK). Helsingi praegune parem meeskond, milleks peetakse Kamraternat, andis koosseisus 6 meest

Kaitsevägi võistles Pärnus.

7 uut rekordi.

Kindral Tõrvand avab kaitseväe spordipidustused Pärnus.

23., 24. ja 25. aug. peeti Pärnus arvult kaheksandaid üleriiklikke kaitseväe esivõistlusi. See oli esmakordne juhtum, kus võistlusi korraldati provintsis.

Osavõtjaid oli 300. Võistlused peeti ühes klassis. Kaotatud on senine võistlejate jaotus kolme klassi. Saavutused võistlustel jäid keskpäraseks, kuigi purustati 7 rekordi.

Kergejõustikus oli hiilgavam ala kõrgus, kus värske Eesti meister Evald Kink ületas rahuldava stiiliga 175 sm. kõrguse. 4 võistlejat saavutasid 170 sm. Keskmaades esinesid mõned uued nimed, kellest võib loota häid jõude. Tublit jooksu näitas väledajalgne A. Tuuder.

Osalt pidurdas ka jooksu tagajärgi Pärnu staadioni ebahütlane sõerada.

Kergejõustiku tagajärgi:

100 m 1. N. a.-o. Rattus, Valter, 7. jal. rüg. 12,0. 2. N.-ltn. Paide, Valter, ratsa rüg. 3. N. a.-o. Ferchen, Otto, 1. jal. rüg. 4. Veltv. Keskküll, Reinhold, pioneerp. 5. Kdt. Kerjan, Karl, sõjakool. 6. N. a.-o. Kadak, Ilmar, 4. üks. j. p. 11,9 (!). Väljaspool koosseisu esimene asp. n. a.-o. Tiisfeldt, Julius, 11,9.

400 m. — Kaitseväe meister asp. n. a.-o. Tiisfeldt, Julius, pioneerp., 53,3. 1. N. a.-o. Rattus, Valter, 7. jal. rüg. 53,6. 2. Kdt. Kerjan, Karl, sõjakool, 53,9. 3. Kdt. Hemm, Adolf, sõjakool, 54,3. 4. Veltv. Keskküll, Reinhold, pioneerp., 54,5. 5. N. a.-o. Ferchen, Otto, 1. jal. rüg., 54,7. 6. Kpr. Jürlau, Ademar, Naiss. merek. 55,5.

800 m. — Kaitseväe meister asp. n. a.-o. Tiisfeldt, Julius, pioneerp., 2,01,2 — uus kaitsev. rekord, endine 2,05,0. 1. Kdt. Herm, Adolf, sõjakool, 2,06,4. 2. N.-ltn. Israel, Rudolf, Naiss. merek., 2,07,5. 3. N. a.-o. Lepberg, Harald, sõjakool, 2,08,4. 4. N.-ltn. Möttus, Oskar, 1. jal. rüg. 2,08,8. 5. Kpr. Püss, Valter, 2. div. suurvtv. 4. gr., 2,09,8. 6. Rms. Kontus, Arnold, 1. jal. rüg., 2,10,2.

3000 m. — 1. N. a.-o. Tuuder, Aleksander, 1. jal. rüg., 9,30,9. 2. N. a.-o. Koidu, August, 4. suurvtv. gr. 3. Kpr. Kirbits, August, allohvitsereite kool. 4. Kpr. Püss, Valter, 3. srtv. gr. 5. Rms. Patermann, Arnold, 1. jal. rüg. 6. Rms. Sirm, Johannes, 1. div. srtv. gr.

10.000 m. — 1. N. a.-o. Koidu, August, 4. srtv. gr. 35,50,0. 2. N. a.-o. Tuuder, Aleksander, 1. jal. rüg., 36,01,4. 3. Kpr. Kirbits, August, allohv. kool. 4. Rms. Sirm, Joh., 1. div. srtv. gr. 5. Rms. Bargo, Leopold, Suuropi merek. 6. Kpr. Anisimov, Nikolai, 3. srtv. gr.

110 m tõkkejooks — 1. II j. m. Viin, Otto, merej. diviis, 17,6. 2. Kdt. Lossman, Mihkel, sõjak., 18,4. 3. N.-ltn. Neubauer, Karl, Kup. ü. j. p., 18,6. 4. Asp. n. a.-o. Kink, Evald, sõjakool, 18,7. 5. Kpr. Reitsak, Heinrich, 1. soomusr. rüg., 19,6. 6. V. a.-o. Ratnik, Karl, 2. üks. j. p., 20,0.

5 × 1000 m. — 1. I diviis 14,24,8. 2. Merejõud 14,54,8. 3. Kaitseväe ühendatud õppeasutused 15,06,6.

5 × 500 rakmeis — 1. sõjakool koosseisu kdt. Lossman, Kerjan, Herm, Truus, Kurvits, 7,08,8. 2. 1. soomusr. rüg. 7,15,2. 3. ratsa rüg. 7,22,0. 4. skouts ü. j. p. 7,29,1. 5. Naiss. merek.

Kaugus — 1. N. a.-o. Rattus, Valter, 7. jal. rüg., 6,17. 2. V. a.-o. Raudsepp, Oskar, Aegna

merek., 6,17. 3. N. p. kdt. Kanits, Oskar, sõjakool, 6,14. Väljaspool võistlust rms. N. Küttis 6,52 — uus kaitseväe rekord, endine 6,39 ja asp. n. a.-o. Meimer, Joh., pioneerp., 6,37.

Kõrgus — 1. Asp. n. a.-o. Kink, Evald, sõjakool, 175 — uus kaitseväe rekord, endine 170. 2. Kdt. Oja, Rudolf, sõjakool, 170. 3. Kpr. Ernits, Ferdinand, 7. jal. rüg., 170. 4. II j. m. Viin, Otto, mer. div., 165. 5. Asp. n. a.-o. Gerson, Elmar, pioneerp., 165. 6. N. a.-o. Kuika, Oskar, 1. soomusr. rüg., 160. Väljaspool võistlust J. Meimer ja N. Küttis saavutasid 170.

Oda — 1. Kdt. Frey, Nikolai, sõjak. 52,80. 2. Kpr. Reitsak, Heinrich, 1. soomusr. rüg., 48,38. 3. Asp. n.-a. Kink, Evald, sõjak., 47,73. 4. N. a.-o. Soovik, Andrei, 7. jal. rüg. 46,53. 5. N.-ltn. Leber, Evald, 3. ü. j. p., 46,13. 6. Kdt. Tammevägi, Richard, sõjak., 43,21. Asp. n. a.-o. Meimer, Joh., heitis 55,56 — uus kaitseväe rekord, endine 52,57. Kahe käega samuti uue rekordi 84,41, endine 74,82.

Ketas — 1. Veltv. Miller, Voldemar, allohv. kool, 38,48. 2. Kpr. Gentalen, Julius, kv. üh. õppeas., 36,36. 3. Rms. Simson, Johannes, 7. jal. rüg., 36,30. 4. I j. m. Oole, Karl, mer. div. 35,12. 5. N. p. kdt. Kurvits, Otto, sõjak. 34,52. 6. N. ltn. Veborn, Artur, 1. soomusr. rüg. 33,46.

Ujumise saavutusi:

50 m vabalt — 1. Rms. Sulling, Eduard, 1. jal. rüg. 36,2. 2. Asp. Paldrock, Heiti, sõjak., 37,7. 3. II j. m. Itvelt, Friedrich, merevägi, 37,8. 4. Kdt. Sild, Viktor, sõjakool, 40,1. 5. V. a.-o. Saarva, Aksel, mer. div., 40,1. 6. N. a.-o. Lepp, Villem, Kup. üksik. j. p., 40,2.

400 m vabalt — 1. Rms. Schiller, Nikolai, II div. side, 8,02,2. 2. Rms. Tants, Juhan, 1. jal. rüg. 8,10,1. 3. Kdt. Liiv, Felix, sõjakool, 8,14,6. 4. II j. m. Itvelt, Friedrich, merev. div. 8,14,6. 5. Rms. Kaasik, Aleksander, 1. jal. rüg. 8,26,8. 6. N. a.-o. Kõva, Lembit, 7. jal. rüg., 8,30,0.

1000 m vabalt — 1. Rms. Kaasik, Aleksander, 1. jal. rüg., 21,45,4 — uus kaitseväe rekord, endine 22,32,9. 2. Rms. Tanvald, Richard, 1. jal. rüg., 22,26,6. 3. N. a.-o. Kõva, Lembit, 7. jal. rüg., 22,42,6. 4. N. a.-o. Sipelgas, Helmut, sõjak., 22,51,8. 5. Asp. n. a.-o. Jõulu, Oskar, sõjak., 23,09,2. 6. Kpr. Arnold, 1. div. srtv., 23,33,5.

Jalgratta tagajärgi:

10 klm vabariietuses — 1. Kpr. Leppikov, Voldemar, 7. jal. rüg., 18,54,4. 2. Rms. Vaks, Eduard, Suuropi merek. 3. Rms. Tauts, Arnold, Aegna merek.

25 klm rakmeis — 1. Rms. Neostus, Arnold, ratsarüg., 1,02,09,0. 2. Rms. Siirman, 1. jal. rüg., 1,03,10,8. 3. V. a.-o. Kadaja, Aleksander, 7. jal. rüg., 1,06,11,1.

Sõjalisi võistlusi:

Jao orienteerumisjooks — 1. Kaitseväe ühendatud õppeasutused — sõjakool, 1,11,43,0. 2. I diviis — 1. jal. rüg., 1,32,36,0. 3. III diviis — 10. üks. j. p., 1,46,30,0. 4. Merejõud — merevägi, 2,16,18,0. 5. II diviis — Kup. ü. p., 2,29,15,0.

Vehklemine espadronidel — 1. Veltv. Oronok, Karl, distipl. komp., 9 võitu, 2 kaotust. 2. N. ltn. Plusnik, Evald, sõjak., 8 võitu, 3 kaot. 3. N.-ltn. Ots, August, ratsarüg., 8 võitu, 3 kaot.

Vehklemine täakidel — 1. V. a.-o. Tambeck, Anton, 1. jal. rüg. 2. Ltn. Onni, Heino, ratsa-

rüg. 3. N. a.-o. Lill, Johannes, skouts. üksik. pat.

Jalgpall:

Üldjärjestus: 1. I diviis. 2. III diviis — pioneerp. 3. II diviis. 4. sõjakool. 5. mere vägi.

Üldvõija: I diviis 718 p. 2. sõjaväe üh. õppeasut. 714 p. 3. II diviis 665 p. 4. Merejõud 500 p. 5. III diviis 474 p.

Rootsi võitis Norra 117:87.

Wennströmil maailmarekord tõkkejooksus.

Laupäeval ja pühapäeval peeti Stockholmis Rootsi ja Norra vahelist kergejõustiku maavõistlust, mis andis rea haruldasi tagajärgi, teiste hulgas ka ühe maailmarekordi — 110 m tõkkejooksus Wennströmilt. Esimesel päeval olid norralased väga vahvad ja juhtisid isegi punktide vahekorraga 48:46. Teisel päeval panid aga rootslased endid maksma võrdlemisi suure ülekaaluga.

400 m tõkk. — 1. Pettersson, Rootsi, 54,4; 2. Hauge, Norra, 55,0; 3. Valstad, Norra, 56,0; 4. Areskou, R.

Ketas — 1. Sternrud, Norra, 47,16; 2. Askilt, Norra, 44,00; 3. Andersson, Rootsi, 42,55; 4. Karlsson, Rootsi, 40,38.

Kõrgus — 1. I. Nilsson, Rootsi, 1,85; 2. Midtlyng, Norra, 1,85; 3. B. Nilsson, Rootsi, 1,80; 4. Hagen, Norra, 1,75.

5000 m — 1. Jörgensen, Norra, 15,09,4; 2. Magnusson, Rootsi, 15,10,6; 3. Stenfelt, Rootsi, 15,14,4; 4. Bognerud, Norra.

800 m — 1. Johannesen, Norra, 1,53,6; 2. Kraft, Rootsi, 1,54,0; 3. Björk, Rootsi, 1,54,8; 4. Strand, Norra, 1,54,8.

100 m — 1. Hagen, Norra, 10,9; 2. Sjöström, Rootsi, 10,9; 3. Ahlm, Rootsi, 11,0; 4. Carsen, Norra, 11,1.

110 m tõk. — 1. Wennström, Rootsi, 14,4 (uus maailmarekord); 2. Albrechtson, Norra, 15,1; 3. Andersson, Rootsi, 15,7.

Kaugus — 1. Hallberg, Rootsi, 7,51 (uus Rootsi ja põhjamaade rekord); 2. Watten, Norra, 7,11; 3. Aastad, Norra, 7,00; 4. Sundqvist, Rootsi, 6,85.

Oda — 1. Lindström, Rootsi, 64,64; 2. Granli, Norra, 62,33; 3. Forsman, Rootsi, 61,31; 4. Arensen, Norra, 60,13.

1500 m — 1. Öhrn, Rootsi, 4,00,8; 2. Kraft, Rootsi, 4,02,1; 3. Jörgensen, Norra, 4,04,4; 4. Johannesen, Norra, 4,04,6.

Teivas — 1. Andersson, Rootsi, 3,80; 2. E. Nilsson, Rootsi, 3,70; 3. Aarestad, Norra, 3,50; 4. Förre, Norra, 3,50.

400 m — 1. Hammargren, Rootsi, 49,0; 2. Johannesen, Norra, 49,4; 3. Wachenfelt, Rootsi, 50,0; 4. Tommelstad, Norra, 51,4.

10.000 m — 1. Falk, Rootsi, 32,22,0; 2. Selen, Rootsi, 32,25,8; 3. Bognerud, Norra, 32,33,4; 4. Minde, Norra, 34,17,1.

Vasar — 1. Sköld, Rootsi, 51,30; 2. Johnsen, Norra, 48,31; 3. G. Jansson, Rootsi, 47,37; 4. Stenerud, Norra, 47,23.

Kuul — 1. Mølster, Norra, 14,66; 2. B. Jansson, Rootsi, 13,89; 3. Rosen, Norra, 13,71; 4. Andersson, Rootsi, 13,67.

1000 m teatejooks — 1. Rootsi 1,57,4; 2. Norra 1,58,2.

Punktide üldsumma Rootsi kasuks 117.:87.

—Strassburgis peetud võistlustel lõi prantslane Auverge ameeriklast Cummingsi 100 meetril ajaga 10,8. 200 m võitis Cummings 22,2, 400 m Moulines 49,2 ja 800 m Séra Martin 1,55,8. 1500 m oli Ladoumégue'i aeg 4,00,4. 110 m tõk. — Robert 15,0, 400 m tõk. — Adelheim 56,8, ketas — Winter 46,17, Noel 45,24, kuul — Noel 14,61, Brechenmacher 14,20.

Eesti—Soome maavõistlus.

1. lhk. järg.

ja Palloseura 4 meest, „Viiburi kuningas“ NÄRVÄNEN, kes küllalt mänginud Soome meeskonnas poolkaitsjana, oli sel võistlusel esimest korda sinisärkide edurivis. Ühtki mängijat ei olnud Soome meeskonnas Turu Palloseurast, kes praegu Soome meistermeeskond ja kel ei puudu võimalusi meistritiitli kaitsemiseks ka tänavu. Turu Palluseura on Soomes ligikaudu sama, mis Liibavi Olimpija Lätis.

Maavõistlusele oli kogunenud Töölo väljale üle 3000-nde pealtvaataja. See oli eeskujuline pallirahvas, kel hea asjatundmine mängu kohta ja kes vastasmeeskonnasse suhtus laitmatu sportlikkusega.

Alul ei saada mängule kuidagi tempot sisse. Soomlased ei olegi nii kardetavad, nagu oleks võinud eeldada, arvestades meie puuduliku ja uimase meeskonnaga. 13. min. teeb ps. Koponen hea löögi, mille lati alt püüab Tipner ja saab publikult tugeva aplausi. 15. minutil jõuavad väljale Einmann, kes saabus lennukil, ja Joll, kel sama lennukiga Tallinnast jalgpallisaapaid järele veeti. Meie meeskond võtab nüüd järgmise kuuju: Tipner; V. Silberg — Einmann; Reinfeldt — R. Silberg — Kaljot; Paal — Pihlak — Ellmann — Kull — Joll. Vb. Einmann asub kohe pallijahile, ei saa veel palli puutada kui satub kokku pä. Äströmiga. Mõlemad kukuvad ja vahekohtunik määrab selle kümnekond meetrit värvast juhtunud asja eest 11-meetri karistuslöögi. Foul ei olnud raske ja Äströmi võimalusest ei olnud ette näha veel värvastulekut, mille tõttu vilemehe otsus tundus liig karmina. Balti turniiri kohtunik dr. Bauwens näiteks ei oleks pidanud sääraast asja vile vääriliseks.

Aega on möödunud 15.20, kui tf. Abbe Lönnbergi poolt tehtud tugeva löögiga vasakusse nurka seis on Soome heaks 1:0.

20. min. teeb Soome ph. Viinioksa publiku ovatsioonil driblingu, söötab värava ette, kus Tipner palli tahab püüda mahaviskega. Peale tormab vs. NÄRVÄNEN, kelle jooksul tehtud löök satub Tipneri lõuale. Palli Tipner ei olnud saanudki, see oli momendil, mil Tipner löögi sai, meetri ümber eemal. Tipner viiakse väljalt haigemajja ja väravasse asub KÜRBIŠ. 23.—30. minutil teevad Pihlak, Ellmann ja Kull lööke Soome väravale. Pihlaka pallil puudus värvast väga vähe.

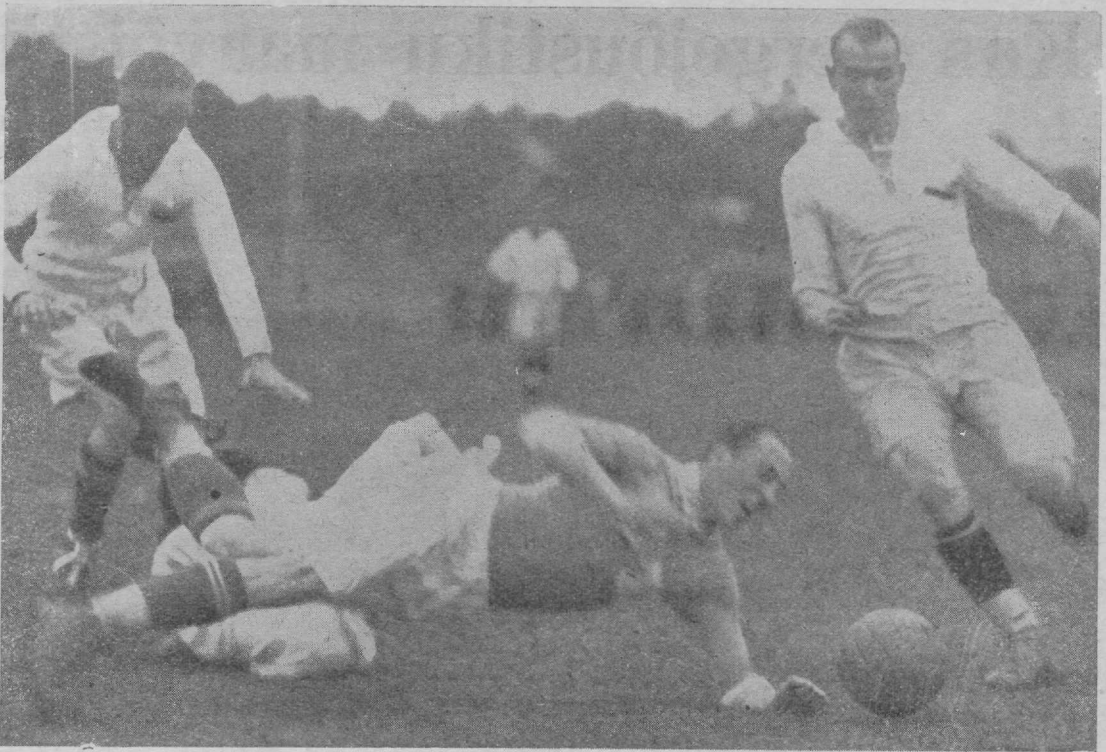
Meie meeskond ei lasknud ennast halbadest oludest ja sündmustest täiesti heidutada ja mängis teisel poolal paremini kui esimesel. Ellmanni söödust teeb Pihlak väga jõulise kokkuloomise pb. Koskiseiga. Pall ei lähe kaugele ja Pihlak teeb kümnekonnalt meetrit uuesti võimsa löögi ning 1:1 on käes. Aega selleks oli teisest poolajast kulunud 4.45. Peatselt saab Soome 30 m vabalöögi, millest pall th. Lindsteni toimetatuna tuleb meie värava ette, kus ps. Kopponen 6—7 meetrit teeb 2:1 Soome heaks. See oli teise poolaja 9. minutil. Eestil on veel paar schanssi viigistamiseks, mis aga luhtusid.

Statistilised andmed.

Esimene poolaeg.

Väravaid: Eesti 0, Soome 1.
Nurgalööke: Eesti 2, Soome 5.
Väravalööke: Eesti 5, Soome 6.
Väravaoute: Eesti 5, Soome 10.
Küljeoute: Eesti 15, Soome 7.
Vabalööke: Eesti 17, Soome 5.
Karistuslööke: Eesti 0, Soome 1.
Sulgusid: Eesti 0, Soome 0.

Nagu neist andmetest näha, oli esimenegi poolaeg suurema kardetavusega meile ja üldiselt võrdlemisi tasavägine. Värava saavutas Soome karistuslöögist, mis oligi peaaegu otsustavaks maavõistlusele. Väravalööke (tegid) mõlemad pooled võrdselt vähe. Värava- ja küljeoudid kõnelevad Eesti heaks. Soome väravaoudis käis pall kaks korda enam kui Eesti omas, mis ilmutab meie pealetungide sagedust. Küljeouti löi Soome palli samuti 2 korda enam välja, mis kõneleb ka meie kasuks. Sootu eriline peatükk on aga vabalöögid fould eest, mida Eesti heaks oli üle kolme korra rohkem kui Soomel. Sini-särgid ei ole veel ühelgi maavõistlusel varemalt mänginud nii mustalt ja mõnel Soome lehel oli õigus maavõistlust nimetada vabalöövide mänguks. Soomlased atakeerisid meie väravavahti järelejätmatult ja ka hoolimatult. Ühelgi maavõistlusel ei ole seni tabatud sääraast ränka õnnetust, nagu nüüd Tipneriga. Ka KÜRBIŠE astuti kätele ja mehel oli värava kaitsmine sarnastes oludes kardetav ülesanne. Korra oli juhuse, mil KÜRBIŠ väravaposti juures kätte sai palli, kuid seda vastaste kartmisel ei julgenud hakata ära viskama, vaid pani palli kiirelt kum-

Moment mis tõi Eestile penalty. Einmann on ühes Äströmiga langenud pikali. Pihlak saab palli ja Kaljot on hädaldavas seisakus sündmuse juures.

mardades väravaposti taha korni. Niisugust „elu hoidmist“ ja kiirust, kus väravavahil võimalik ei ole palligi käega ära visata, on meie maavõistluste praksises ettetulnud väga harva. Peab arvama, et väravavahi tugev atakeerimine on Inglise mäng, mida soomlastele külge pookinud nende inglasest treener.

Teine poolaeg.

Väravaid: Eesti 1, Soome 1.
Nurgalööke: Eesti 2, Soome 5.
Väravalööke: Eesti 4, Soome 10.
Väravaoute: Eesti 5, Soome 5.
Küljeoute: Eesti 17, Soome 11.
Vabalööke: Eesti 10, Soome 13.
Karistuslööke: Eesti 0, Soome 0.
Sulgusid: Eesti 2, Soome 1.

Teisel poolajal, mil mäng väravate poolest oli tasavägine ja meie pealetung endisest ladusam, tegi väravalööke rohkem Soome. Kaks palli läks vastu posti. Outide ja vabalöövide poolest oli teine poolaeg võrdlemisi sarnane mõlematele.

Osborne Wenzel

oli üheteistkümnenda Eesti-Soome vahekohtunik. Ta on 29-aastane ja 1918.—23. a. mänginud tsentrforvardit Göteborgi JFK meeskonnas, kuid pidi aktiivse võistlemise jätma põlvevigastuse tõttu. Ta on vilemees olnud Rootsi esivõistlustel, kuid maavõistlusti juhtida oli tal nüüdne esimeseks. Täiesti rahul temaga ei saa olla, kuna ta küllalt ühetasaselt ei märkinud foule ja valeotsuseid tegi ka sulgude kohta. Meie väravavahile lasi ta kõvalt peale tungida, kuid samas vilistas fouli Kullile, kes ainult hüples vastase väravavahi ees, meest ennast puudutamata. Võrdlusena tuues oli G. Ekbergi partii vahekohtunikuna kümnendal Eesti-Soomel tunduvalt parem Wenzeli omast.

Maavõistluse kohta ütles O. Wenzel: „Kõva matsch. Soome parim mees vb. Karjagin ja Eestil tf. Ellmann ning reservväravaht KÜRBIŠ. Liig palju mängiti vastast ja mitte palli, Soomlased oma mänguga valmistasid pettumuse, kuid eestlased üllatasid.“

Arvamisi.

Ps. Koponen, kes tegi Soome võiduvärava, oli sel maavõistlusel sinisärkide parim forvard. Eriti hoogu läks ta teisel poolajal. Võistluse kohta lausus Koponen järgmist: „Soome oli Eestist seekord pisut parem. Õige hea oli tf. Ellmann ja siis pb. V. Silberg. Soomel oli enam väravavõimalusi kui Eestil. Üldiselt ei tõusnud nüüdne maavõistlus tasapinnalt kümnenda E—S kõrgusele Tallinnas, kus mäng oli väga vilgas. Soome paremad olid vb. Karjagin, ph. Viinioksa ja th. Lindsten. Vahekohtunik oma otsustes oli liig tark. Lõpuks peab ütleva, et Eesti ja Soome jalgpall on täiesti võrdne. Järgmine maavõistlus Soomel on Helsingis Lätiga, kelle tahame võita rohkem kui 3-väravalise vahega.“

Matti Aalto, kes olnud rahvusvah. jalgpalli kohtunikuna Tallinnas ja Soome jääpalli-internatsionaal, lausus: „Eesti meeskonnasse mõjus halvavalt õnnetus Tipneriga. Ta on valgesärkide paremaid mehi. Samuti ei olnud mõjuta, et Eestil tuli alul mängida kümne mehega. Olen näinud Eesti meeskonda mängivat tunduvalt paremini kui seekord. Eesti edurivil oli parem tugevam kui vasakpoolne. Soomlased mängisid nagu tavaliselt. Vahekohtunik vilistas liig palju.“

Karl Malten on tallinnlastele vana tuttav. Aastate eest mängis ta Eestis jalg- ja jääpalli ning tegutses E. Spordilehes ka kriitikuna. Praegu on ta vist oma paremas vormis, kuna mängib nüüd HJK esimese meeskonna regulaarset koosseisus parembaaki. Banketil kõrvuti istudes avaldas ta maavõistluse kohta järgmise arvamise: „Maavõistlus jättis kurva mulje — Tipneri pärast. Soomlased tarvitasid liig rohkelt ruffi, mille tagajärjeks olid sagedased vabalöögid. Eesti jalgpall oli nüüd selgi matschil tehniliselt parem, kuid Soome oma võitlejaslikum. Kui mõlemate meeskondade mängijaid hinnata, siis oli parimaks meheks väljal ps. Pihlak, teiseks tf. Ellmann strateegina ja kolmandana tuli soomlane — ph. Viinioksa. Viimane mängib lihtsalt, kuid tagajärjekalt. Vb. Einmannil on rohkelt efektiivsust, kuid selle juures on ta mäng oma meeskonnale riskantne.“

John Lindvall, Rootsi palliliidu sekretär, kes veedab Helsingis suvepuhkust: „Soome mängis halvemini kui Stokholmis Rootsi vastu, samuti ka Eesti halvemini kui Landskronas.“

Tipner

viidi võistlusväljalt haigemajja, kust ta meeskonna juure tagasi jõudis varsti peale matschi. Selgus, et lõualuu on ikkagi katki. Ellmann ütles, et möödunud hooaeg oli „sääreluude aasta“ (Tipner, Koovit, Reinfeldt), millele tänavu on järgnenud „lõualuude aasta“ — Piperal ja Tipner. Tuleval aastal oleval oodata „kæluude hooaega“ ja selleski Tipnerit kolmat korda kannatajana.

Tipneri eest hoolitsesid nii meie mehed kui soomlased hästi ja suure tähelepanelikkusega. Ärasõidul tuli Tipner sadamasse mehi saatma, kuna ise pidi jääma veel mõneks päevaks Helsingisse ravitusele. Võimatu ei ole, et Tipner oma kange loomu juures juba paari nädala pärast jälle stardib.

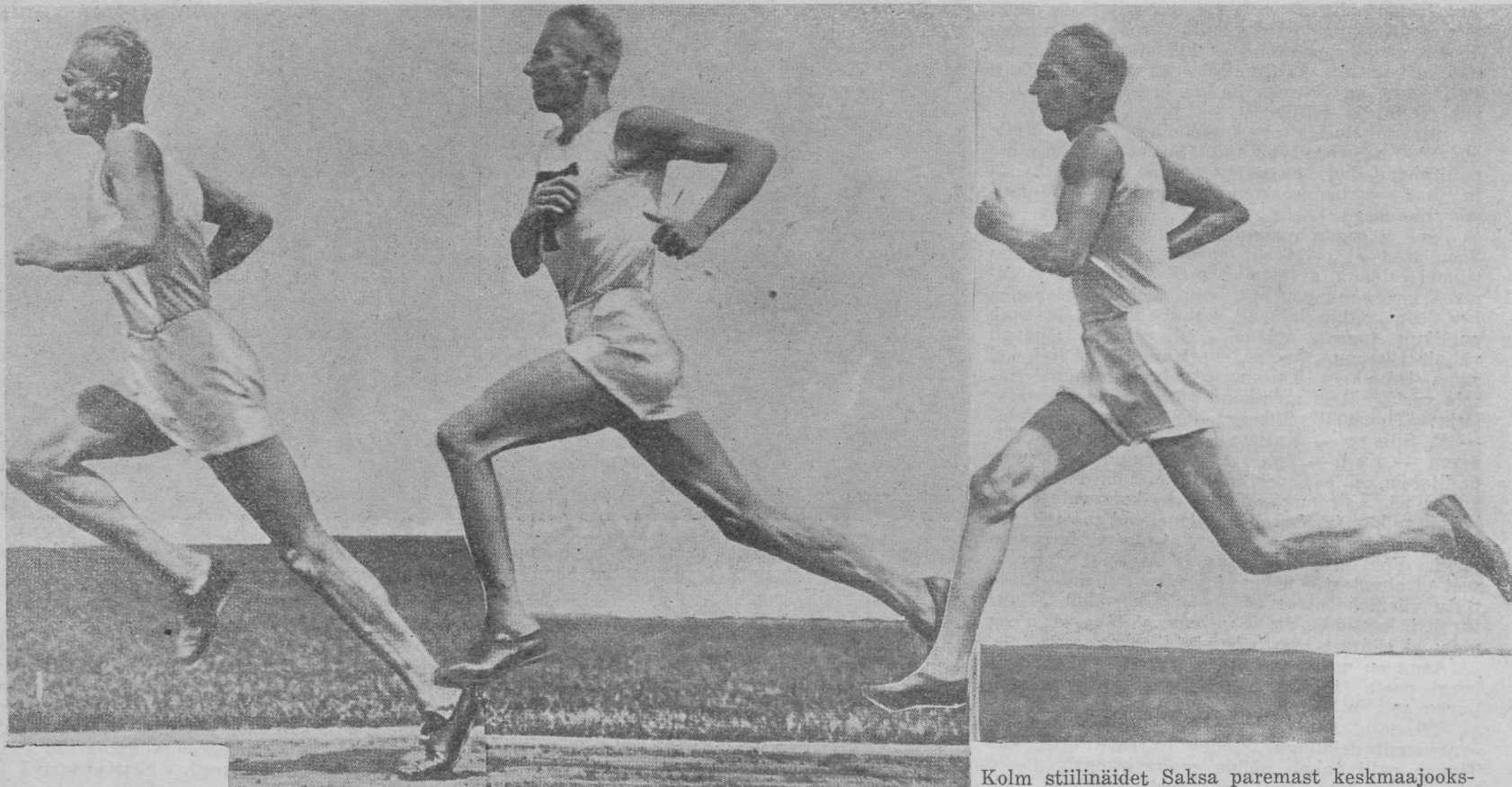
Võiduvärav jälle ofsaidist?

Selle arvamise avaldajateks on A. Silber, E. Ellmann ja teisi. Soomlased tegid oma võiduvärava järeldusena vabalöögist, mille toimetamisel meie kaitse just eriti hoolitses vastaste ofsaidi jätmise eest. Silber ütles, et koguni 3 meest olnud ofsaidis; Ellmann tunnud ainult ofsaidilõhna.

Igal juhusel on ofsaid väga tüütu asi, pealegi kui sellest pead kuulma ikka ja alati.

Kas kergejõustiku maavõistluste renessanss?

Saksa ja Inglise omapärane jõukatsumine Londonis.

Kolm stiilinäidet Saksa paremast keskmaajooks-
jast Engelhardtist.

Pühapäeval Stamford Bridge'il Londonis peetud kergejõustiku maavõistlus Inglise ja Saksa vahel on suurel määral tähelepanu äratav oma läbiviimise korra poolest. Ta korraldati teatejooksude ja koguvõistluste näol ja andis märksa enam pinevust ja köitvust, kui tavalised kergejõustiku võistlused, kus konkurents liig katkendline ja laialipillatud.

Inglaste poolt tarvitusele võetud maavõistluse moodus on äratanud laialdast tähelepanu ja võib-olla on ta koguni põhjuseks kergejõustiku maavõistluste reformile. Võistlus ise oli hiilgavalt organiseeritud ja koondanud 30.000 pealtvaatajat. Tagajärgi kuulutati esmakordselt Inglismaal jalgade ja tollide kõrval ka sentiimeetrites, mis tähendas suurt vastutulekut Saksa võistlejatele ja pealtvaatajatele.

Esimesena läks 4×440 yardi, kus Saksa 2 esimest meest jäid tervelt 18 meetrit maha. Viimased võtsid küll lähemale, kuid vahe jäi ikka 10 meetrit. 4×100 yardil tegid sakslased oma kaotuse tasa, olles finischis inglased ees 12 meetrit.

4×120 y tõketega jooksti murul ja edasi-tagasi. Sündmus nägi välja suurel määral farsina ja ei annud kuigi häid tagajärgi. Inglise kui enam kogenud võit- sid. 4×880 yardi toob sakslastele mõruda üllatuse. Nende meeskond on väga tugeva koosseisuga, kuid kõik peale Peltzeri, kes saab tugeva aplausi osaliseks, kaotavad vastavatele inglastele. Kui asutakse teivashüppe ja kettaheitte sooritamisele, juhib Inglismaa 3:1. Visketes ja hüpetes paljastavad aga inglased endid nõrgast küljest ja peavad kapituleerima tervel frondil. Vahepeal suudab ainult Oddie tulla 3 miili meeskonnajooksus esimesena finischi hea ajaga 14.39,0 — see on kõik. Nelja võiduga Saksa 8 vastu peavad inglased tunnistama endid lööduteks.

Võistluste tehnilised tagajärjed olid: 4×100 yardi — 1. Saksa (Körnig, dr. Wichmann, Eldracher, Schlösske) 37,8; 2. Inglise 39,0. 4×400 y — 1. Inglise (Borland, Bird, Dunckley, Hanlon) 3.19,2; 2. Saksa. 4×880 y — 1. Inglise (Hampson, Gutteridge, Thomas, Ellis) 7.32,0; 2. Saksa 7.44,3. 4×1 miil — 1. Inglise (Turner, Tomlin, Thomas, Riddel) 17.31,6; 2. Saksa 17.49,6. 880+440+220+220 y. — 1. Saksa (dr. Peltzer, dr. Wichmann, Körnig, Storz) 3.30,0; 2. Inglise 3.31,2. 4×120 y. tõketega — 1. Inglise (Taung-

mere, Fouley, Finley, Burghley) 62,4; 2. Saksa 50 m järel. 3 miili meeskondadele — 1. Saksa (Dieckmann, Petri, Helber, Kilp); 2. Inglise. Kaugus — 1. Saksa 14.55 (Köchermann 7.41, Dobermann 7.14); 2. Inglise 13.39. Kõrgus — 1. Saksa 3.66 (Köpke 1.83, Huhn 1.83); 2. Inglise 3.63. Teivas — 1. Saksa 7.31 (Wegener 3.81, Köchermann 3.50); 2. Inglise 7.00. Kuul — 1. Saksa 28.29 (Uebler 14.61, Schneider 13.68); 2. Inglise 26.29. Ketas — 1. Saksa 83.41 (Hoffmeister 43.95, Hänchen 39.46); 2. Inglise 71.89.

Piirivalve esivõistlused.

Möödunud reedest kuni pühapäevani peeti Tallinna staadionil üleriiklikke piirivalve esivõistlusi, kus saavutati terve rida häid tagajärgi. Nimetamisväärsamad on: kuul — Blumberg 12.11; oda — Bach 47.33; 200 m — Leetsmann 24,3; raskus 12,5 kg — Blumberg 16.49, Blummann 15.18; ketas — Miitel 36.80, Blumberg 36.30; 500 m — Leetsmann 1.14,4; 3000 m — Öun 9.49,8, Andersen 9.50,6, Liiv 9.51,0; 100 m — Leetsmann 12,2; kõrgus — Poomann 1:60; kuul möl. — Blumberg 20.85; 1000 m — Pungas 2.47,0, Leetsmann 2.53,2; 5000 m käik — Nuuter 29.31,2; 110 m tõk. (91,4 sm tõk.) — Leetsmann 16,4; kaugus — Talts 5.77; teivas — Miitel 3.00; 10.000 m — Öun 37.05,8. 100 m vab. ujus Reinholdt 1.45,3 ja 500 m vab. Kukkur 11.35,8. Parimaks osutus Petseri piirivalve jaoskond 126 punktiga, Narva 88 ja Peipsi 70 p. ees. Ühksikvõistlejate paremusjärjekord oli: Leetsmann 33 p., Miitel 32 ja Blumberg 25.

Põhjamaade esivõistlus jalgrattasõidus

peeti Helsingis. Kuulus Norra kiiruisutaja Evensen võitis 5 km ajaga 9.41,5; 2. Sandtorp 9.41,5; 3. Knudsen 9.41,7. 175 km maantesõidus olid tagajärjed: 1. Henry Hansen, Taani, 5.12.24; 2. Britz, Rootsi, 5.23.03,4; 3. Jansson, Rootsi, 5.23.37,3; 4. Johansen, Norra, 5.39.34; 5.

Sörensen, Taani, 5.43.00,6; 6. Sainio, Soome, 5.44.34,5. Soome paremal rattamehel Hellbergil purunes teel ratas, nii et ta oli sunnitud katkestama sõidu.

—Hollandi esivõistlustel püstitas Van der Berge uue rekordi 22,0. Broos lõi Pauleni 400 meetril 50,1, Hoogewerff võitis 800 m 1.56,0, Zeegers 1500 ja 5000 m vastavalt 4.11 ja 15.41.

—Eesti tennisemängijatel oli võrdlemisi suur edu Riias. Pukk tõi sealt kaasa rändkarika, lüües lõpumängus Krooni 6:2, 6:4. Riia meistrivõistlusel ei saanud Pukk mängida finaali Macphersoniga, kuna ta oli sunnitud varem ära sõitma. Meeste üksikmängu finaalis lõi Macpherson Pukki 8:6, 6:2, 7:5. Naiste üksikmängu võitis pr. Hesse, lüües riialast pr. Christianit 6:2, 3:6, 6:2. Meeste paarismängus löid Macpherson — N. Kusnetsov Pukk — Lohki 4:6, 7:5, 6:4, 6:4.

— Taani esivõistlused kergejõustikus andsid järgmisi paremaid tagajärgi: 100 m — Jörgensen 11,1; 400 m tõk. — Lundgreen 58,7; 1500 m — Larsen 4.03,1; 10.000 — Petersen 33.06,4; oda — Möller 61.11; ketas — Jensen 38.77; kuul — Moesgaard 12.97; teivas — Andersen 3.50; kaugus — Rasmussen 6.84,5; 4 × 100 m — Kopenhaageni Sparta 44,9. Kogu võistluste kestvusel loeti pealtvaatajaid ainult 700.

Kuulitõukajatest ja kuulitõukest.

Armas Vahlstedt.

Soome kuulimeister Armas Vahlstedt, kes sakslase Hirschfeldi järele on parim tõukaja Euroopas, kirjutab oma meisteralast järgmist:

Kuulitõuge on selline ala, mis enam kui ükski teine nõuab head närvide ja lihaste valitsemist. Seepärast ongi ta spordiala, mis nõuab harjutajalt suuremat hoolt ja ettevaatlikkust kui paljud teised. Kuulitõukes saame hoovõtuks sooritada vaid ühe hüppe 213-sentimeetrilises rõngas, kuna kõigil teistel aladel on hoovõtt märksa suurem või hoopis piiramatult. Lisaks on kuul ühes vasaraga raskeim spordiriist (raskusheide on kõrvaldatud olümpia kavast), mida kergejõustikus tarvitatakse. Veel on kuulitõukes olemas määrus, et tõuge ei saa sündida väljastpoolt küünarnukki.

Nii on kuulitõuge õige rängalt piiratud ala. Väiksemakasvulised tunnevad endid väikses rõngas olevat märksa enam kodus kui suured. Sobivamad tüübid kuulitõukeks on 183—185 sm pikad mehed, kui neil on tarviliselt kiirust ja suhteliselt tugev keha. Olen siiski sellel arvamisel, et ühestki ei tule enne 5—7-aastast kavakindlat harjutust head tõukajat. Võib ju juhtuda, et mõni mees tõukab ka varem üllatustagajärje, kuid harilikult kaob ta siis sama ruttu kui tõusnudki.

Neist kuulitõukajatest, keda olen näinud isiklikult, pean ameeriklast Bixi ja sakslast Hirschfeldi kõige võimalikumateks 16.50 piiri rikkujateks. Ameeriklane Kuck, kelle saavutused ka 16 meetri ümber, on enam õnnetõukaja. Teised ameeriklased, kes tänavu näidanud häid tagajärgi, on siiski tunduvalt nõrgemad nimetatud kolmest, ehkki on väga tisedad kerges kuulis. Kerges kuulis ei saavutata aga head tagajärge ilma hea tehnikata.

Kõige üllatavaim ameeriklastest tundub mulle Rothert, kes Amsterdamis ei pääsnud lõpuvõistlusesse, kuid tänavu on üllatanud maailma tõugetega üle 15.50 meetri. Mees on ainult 180 sm pikk ja

võrdlemisi nigela kehaehitusega. Mäletan, et ta Amsterdamis püüdis teha hästi kiireid tõukeid, mis seekord aga ei õnnestunud. Ta kiirus tundus hädaldamisena, nagu mõnel teiselgi, kes paneb pearõhku kiirusele.

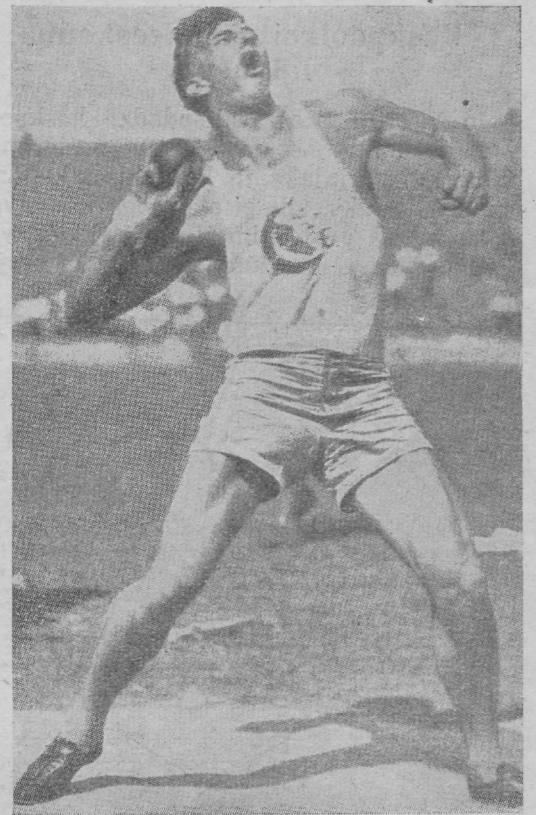
Hirschfeldi stiil erineb sellisest kiirstiilist täiesti ja tal oleks võimatugi püsida rõngas, kui ta stiil oleks nii kiire. Raske kehamass, päästes kord kiirelt liikuma, ei jää nii hõlpsalt seisma ja ülestumine rõngast on tavaline nähe. Nii sünnib Soomes Kalle Järvisega. Tauno Viiri on ainsam, kes minu arvates tõukab tarviliselt sulavalt ja tal on suured areneemisvõimalused, kui saaks ainult kaalu juure. Pörhölä on mees, kes võiks jõuda 16 meetrini. Kalle Järvinengi võiks seda, kuid tal puudub lihastevalitsemise oskus. Seda saavutatakse vaid spetsialiseerimisega. Kuulitõuge on sedavõrt tundeline ala, et ta ei luba isegi teiste viskealade harjutamist. Eriti tuleb seda pidada silmas kergematel meestel.

Kuulitõuge nõuab headeks saavutusteks väga suurt tahtejõudu. Kui läheme ükskõikselt tõukama, võime juba olla ette kindlad, et mingit head saavutust ei tule. Ükskõiksus öeldakse tulevat liiharjutamisest, kuid võimalik on, et ükskõiksus tuleb ka sellest, et mõne teise ala vastu tuntakse huvi.

Mis puutub kuulitõuke tehnilisse sooritusse, siis arvan, et iga mees leiab ise oma stiili ja nõksud, mis tõukeks tarvilised. On küll hea paluda vahel mõnda asjatundjat jälgima tõukeid, mil puhul võib selguda parandamist vajav viga. Asjatundja peab aga teadma, millega teda eemaldada. Tavaliselt ei mõista aga seda treenerid, nad seletavad vaid, et nii ja nii peab tõukama ja et nii või nii tõukavat üks või teine. Need seletused on harilikult tulutud ja segavad.

Kuulitõukeharjutusi on tubli kehalise ettevalmistuse järele soovitatav alata kerge kuuliga, sest niiviisi omandame meie paremini stiili. Tõsi, kerge ja raske kuuli tõukestiil on erinev teataval määral, kuid peajoontes on ta siiski sama. Harjutustel ei pea tõukama eriti kõvasti, vaid niipalju kui hõlpsasti läheb. Sagedase harjutusega võime saada häid tagajärgi ka ilma suurema pingutuseta. Kui meie siis püüame tõugata hästi kõvasti, näeme kuuli lendavat vast koguni meetri vähem. Nii näeme, et umbkaudne tormamine ei aita midagi.

Sageli näeme tõukajaid tegevate erikummalisi liigutusi tõuke alguses. Jalga tõstetakse mitu korda üles ja vänsutatakse siia-sinna. See on ainult tulutu manööver. Seisame parem vaid paigal ringis ja võtame hea tasakaalu. Siis tõstame vasaku jala (paremaga tõugates) üles ja algame samaaegselt tõuget. Kuuli tuleb hoida senikaua vastu kaela, kui see peab lendama minema. Tõukele minnes viiakse eesolev jalg taha, kere kallutatakse jõurikkalt ettepoole, mille järele maasolev jalg liugleb maad mööda ringi keskele. Mingil juhul ei saa hüpata õhku tõukele minnes, sest maha langedes surmab see kuuli hoo. Esimene samm on seega õige lohisev ja sellega tullakse toime ainult seeläbi, et kere on kummardatud tublisti ette. Sel sammul, kui vähe

Herman Brix tõukel.

tal ka näib olevat pealiskaudsel vaatlemisel tähtsust, on väga suur mõju tõuke õnnestumiseks. Lõputseremoonia läheb kui isenesest. Tuleb pidada meeles, et tõuge käega sünniks nii, et sõrmed kogu tõuke aja oleksid suunatud vasakule, mitte ülespoole, nagu pahatihti tõugatakse.

Kui loeme spordõpetusi, siis näeme, et seal pannakse väga suurt rõhku õla tagasitõmbamisele esimese sammu järel. See on vale teele viiv, kui teda ei mõisteta õieti. On mõistetav, et kerekummaruse järele, kus jalg oli heidetud taha, peab jala paiskumisel ette tasakaalu saavutamiseks kere laskuma taha, kusjuures põlv on veidi nõtkus ja kere kergelt ettepoole. See ei ole siis mingi eriline võte, vaid loomulik järeldus eelmisest liigutusest.

Mis puutub harjutisse, siis arvan, et tõukeid peab tegema iga päev ja niisuguse kuuliga, mis ei tundu raskena. Hiljem, stiili täielikul valdamisel, jätkub kolmest korrast harjutamisest nädalas küllalt ja võistluste hooajal koguni ühest korrast. Teisi alasid ei ole kuulitõukajal soovitatav harrastada.

— Kolmikmaavõistlus ujumises Tschehhoslovakkia, Lõuna-Slaavia ja Poola vahel andis paremuse järjekorra vastavalt 231,5 — 202,5 — 136. Tagajärjed: 100 m sel. naist. — 1. Doppler (Tsch.) 1.34,9; 2. Novak (P.) 1.38,4. 400 m vab. — 1. Getreuer (Tsch.) 5.30,8; 2. Pacovsky (Tsch.) 5.35,0; 3. Bochenski (P.) 5.36,0. 400 m vab. naist. — 1. Roje (L.-S.) 6.38,4; 2. Friedlander (Tsch.) 7.04,0; 3. Godina (L.-S.-) 7.12,8. 1500 m vab. — 1. Pacovsky (Tsch.) 23.00,0; 2. Kot (P.) 23.29,0; 100 m vab. naist. — 1. Roje (L.-S.) 1.22,1; 2. Isyzka (P.) 100 m vab. — 1. Steiner (Tsch.) 1.03,5. 200 m rinn. naist. — 1. Hanslov (Tsch.) 3.33,2; 2. Nezavdalov (Tsch.) 200 m rinn. meest. — 1. Vodicka (Tsch.) 3.07,5; 2. Fabris (L.-S.) 3.11,8; 3. Jurkovski (P.) 3.12,0. 4 × 100 m — 1. Tschehhosl. 5.57,5; 2. Lõuna-Sl. 5.59,0; 3. Poola 6.37,0. 4 × 200 m — 1. Lõuna-Sl. 10.30,8; 2. Poola 10.50.

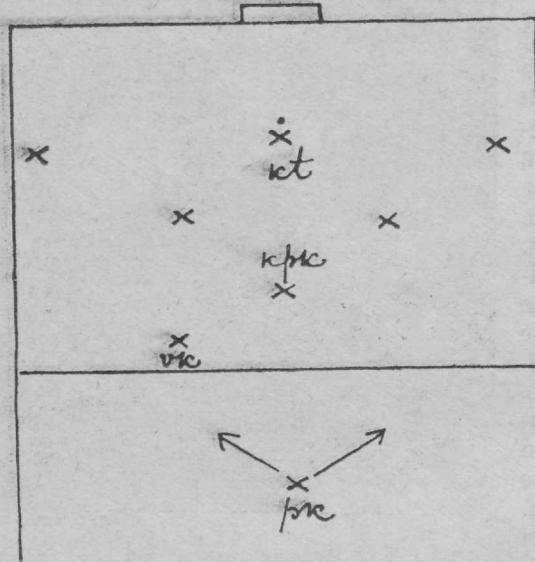
— Riia Wanderers võistles Berliinis Preusseniga 2:2 ja Stettiinis Titaniaga 1:1.

— Hõimla löi ringkondade esivõistluste tsükli Kohila Püsvivust 8:1 (1:0).

Jalgpalli taktika.

Keskpoolkaitsja meeskonna liikmena.

Kui üldjoontes tähendada keskpoolkaitsja kohta, et ta olgu pealetungil kuuendaks ajajaks ja kaitsmisel kolmandaks kaitsjaks, siis ei ole seega kõik veel öeldud. Ta peab, niipalju kui vähegi võimalik, olema meeskonna juht. Kaitsjad

Joon. 66.

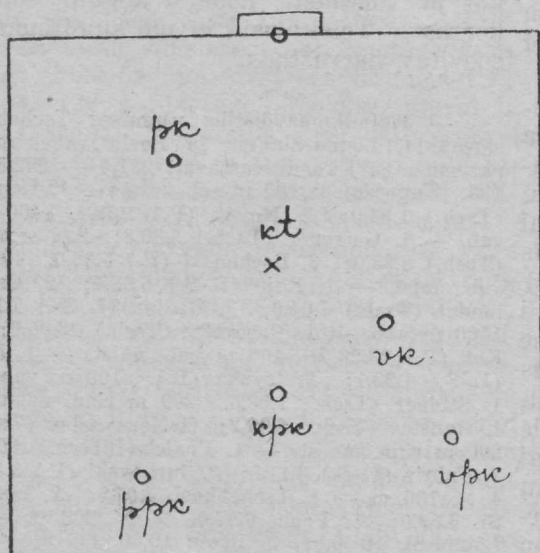
töötavad tavaliselt oma väljapoolle, ajajad vastase väljapoolle, äärepoolkaitsjad on seotud enam või vähem tiivadega, ainult keskpoolkaitsjal on tegevust kõikjal. Ainult temal on üksinda mängu kestvuselt vahendit kokkupuutumist meeskonna kõigi liikmetega. Ükski tähtsam mängu- faas ei ole ettekujutatav ilma keskpoolkaitsja osavõtuta.

Tema eriülesanne kaitsmisel on vastase kesktrio, iseäranis kesktrio, valvamine. Pealetungil järgneb ta oma edurivile, nihkub kesktrio kui ka ääri pallidega söötes.

See mitmekülgne tegevus sunnib teda koostööle meeskonna kõige mitmekesismate osadega.

Keskpoolkaitsja ja kaitsja.

Keskpoolkaitsja peab eriti katma vastase kesktrio. Sageli seisab ta üksinda terve kesktrio vastu. See toob talle

Joon. 67. Keskpoolkaitsja (0) seisab ettetulnud kesktrio (x) valvamisel märksa tagapool kui äärepoolkaitsjad.

kaasa suure töökoorma. Oma ülesandega saab ta ainult siis valmis, kui teda toetavad ta kõrval- ja tagamängijad.

Koostöö kaitsja ja keskpoolkaitsja vahel kujunevad järgmised peamised võimalused:

a) Kaitsmisel.

Pall on vastase käes keskel. Üks kaitsjatest tegutseb oma keskpoolkaitsja läheduses, teine seisab tagapool valvel. Kumb kaitsja seisab ees ja kumb taga, see oleneb olukorrast. Kui näit. paremkaitsja on väljas oma äärel ja pall tuleb keskele, siis peab vasakkaitsja ruttama keskpoolkaitsja lähedusse, kuna paremkaitsja jookseb taha, et asuda valvepositsioonile. Kui mõlemad kaitsjad on normaalasendis, siis mängib reeglilikohaselt taktiliselt parim eespool, löögikindlam tagapool. See asetus on omal kohal, kui kaitsjad mängivad kesktrio vastu.

Kui kaitsjad opereerivad ääreaajajate vastu, kujuneb koostööks järgmine võimalus:

Pall on vastase kesktrio käes. Kolm poolkaitsjat katavad kolme kesktrio aja- jat, kaitsjad on üks ees, teine taga. Eelmine on keskpoolkaitsja lähedal, teine taga valvel. Tagumine kaitsja peab olema valmis niihästi vastase paremale kui vasakule tiivale peale minema, niipea kui nad saavad palli. Sel juhul taganeb eespoolne kaitsja tema asemele valveseisukohale.

b) Pealetungil.

Kui oma meeskond tungib peale, peab kesktrio minema edurivi toetuseks kaasa. Üks kaitsjatest peab püüdma hoida sidet keskpoolkaitsjaga, kuna teine kaitsja asub taga valveseisakus.

Uus sulumäärus lubab vastase kesktrio ajal asetuda kahe kaitsja vahele. See võib olla väga hädaohtlik, eriti siis, kui kesktrio on kardetav üksikmängija. Sel juhul tuleb soovitada keskpoolkaitsjal hoida veidi tahapoole.

Kui kaitsjad ei hoiu sidet oma etteläinud poolkaitsjaga, võib olukord muutuda vahel väga ebameeldivaks. Vastaskaitse likvideerib vast pealetungi kauge löögiga, mis läheb üle poolkaitsja edurivi kätte. Kui nüüd vastase edurivi vastu seisavad ainult kaks kaitsjat, on neil vastupanuks vähe väljavaateid. Kui aga üks kaitsjatest seisab poolkaitsjale lähedal, võib ta näpata vastase edurivilt palli või vähemalt astuda sellega võitlusse. See kulub aega ja lubab oma meeskonnal normaalse seisukorra jaluleseadmise. Sest nüüd jõuavad poolkaitsjad jooksta taha ja katta vastavaid mehi. Hädaoht on möödunud.

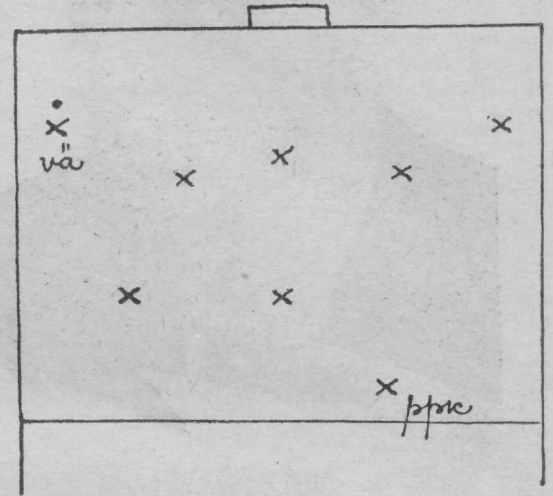
Vastase nurgalöögi puhul oma värava all peab terve meeskond, kaitsjad ühes arvatud, palli väljalöömise järele sööstuma aegaviimatult ettepoole. Vastane peab tõmbuma tagasi, muidu ähvardab teda suluhädaoht. Ainult väravavaht seisab oma kohal.

Selle järele kas äärepoolkaitsja katab äärt või siseajajat kujuneb tal koostöö keskpoolkaitsjaga tihedamaks või lödve- maks. Kui pall on äärel, nihkub keskpoolkaitsja sinna poole oma äärepoolkaitsja aitamiseks. Sel juhul nihkub aga teine äärepoolkaitsja enam keskpaika.

Kui keskpoolkaitsja sööstub ette oma

edurivi kannule, peab üks kahest äärepoolkaitsjast jääma enam tahapoole. Ja nimelt see, kelle poolne äär ei ole tegevuses palliga.

Koostööks keskpoolkaitsjaga on kõige paremad väljavaated siseajajatel. Nad asuvad taktika kohaselt juba veidi tagapool kui kesktrio ja ääreaajajad ja teiseks võivad nad endid enam vabamalt asetada kui kesktrio, kellel on alaliselt

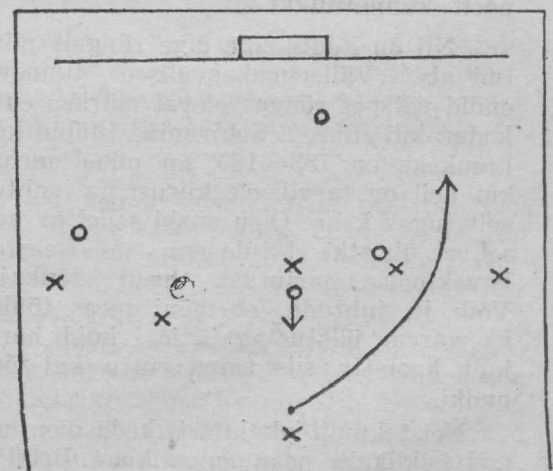

Joon. 68. Pall on vasakäärel. Keskpoolkaitsja ja vasakpoolkaitsja nihkuvad ette. Parempoolkaitsja jääb ettevaatlikkuse pärast taha.

kannul vastase keskpoolkaitsja. Seepärast kasutab keskpoolkaitsja palli söötmisel enamuses siseajajaid.

Ka kaitsmisel on keskpoolkaitsjal siseajajatest abi, kui need täidavad korralikult oma kohustusi. Nad peavad nimelt atakeerima vastase poolkaitsjaid ja valvama, et need ei jookseks palliga liig kaugelt.

Ääreaajajatele teeb keskpoolkaitsja sööte jalapealsega. Paremale äärele saadab ta palli paremini parema jalaga, vasakule vasakuga. Palli lennukaar on sel kombel sobivam ja pall ei lenda ka nii kergesti välja.

Joon. 69. Keskpoolkaitsja (x) teeb paremäärele pika ettepaneku vasaku jala pealselöögiga.

Keskpoolkaitsja eritreening.

Peamäng.

Söötmine.

Kaugesöödud.

Löögid märki 30 m kauguselt.

Üldtreening koos teiste mängijatega.

— Harper, Inglise, jooksis Berliinis uue maailmarekordi 25 kilomeetrit ajaga 1.23.45,8.

— Euroopa pokaali teise vooru matschil löi Budapesti Ujpest Wiini Rapidi 1:0.

Tartu Kalevi rahvusvahelised võistlused.

Dimze kuuli 14.29,5. Rähn kaugust 7.06 ja tõket Prost 5000 m 16.03,7.

24. ja 25. aug. korraldas Kalevi Tartus esimesed rahvusvahelised kergejõustiku võistlused. Rahvusv. jume said nad parimate ja üldiselt tuntud Läti sportl. prde Dauksch, Hmõsovska- ja, meessportlaste Dimze ja Rudsitsi osavõtuga, kes kõik Riias. Loodeti ka Poolasi osavõtjaid, kuid kedagi ei saanud. Tallinnast olid kohal Rähn, Laurson, Beldsinski, Soonberg. Ka Tartu kaader oli pea terves koosseisus väljas. Oodati ka Pärnust osavõtjaid, kuid asjata. Tartu on tänava ja eelmisilgi aastail saatnud mehi Pärnu, kuid Pärnu ei näi end vastuteenega vaevavat. Igatahes on Tartu tegelaste keskel nüüd otsusele jõutud, et tuleval aastal ei saadeta ühtegi võistlejat Pärnu — ei ole mõtet ainult enast üksinda Pärnule reklaamvahendiks pakku- da.

100 m eeljooksud jäävad võistlejate vähesuse tõttu pidamata, lõppjooks sooritatakse pühapäev. Võidab kindlalt Labent ajaga 11,1 sek., teine Rudsits 11,4 sek.

Kuulitõukes arvati tulevat kõva võistlus Dimze ja Feldman'i vahel, mis osutus aga suureka eksituseks: Dimze oli võrratu meister, kellest parimad tartlased Feldmaniga eesotsas jäid 1,5 m maha. Vaata ja imesta, millise kergusega Dimze lennutab 14.30 ja Feldman, ta on veel vari endisest, suure vaevaga saavutab 12.74! Praegu ei olegi Tartus ühtegi õiget kuulitõukajat, peale noore ja andeka G. Sule, kes mitmevõistlejana ainult muu seas kuuli tõukab ja sellelgi võistlusel enda kohta hea tagajärje 12,51 saavutas.

Kaugushüppes oli Rähn võimeliselt väljaspool võistlust. Rudsits oli tunduvalt nõrgem. Esimest kord nägi Tartu hüpet 7.06 m. Rudsitsiga võistles edukalt Labent, mõlemad saavutasid 6.81 m; alles vahehüpetes pani R. 6.90 m, tulles teiseks, kuna Labenti 6.81 on uus Tartumaa rekord.

Naiskettahaites võistlesid prld Daukscha, Hmõsovska ja, Rezold ja Telling. Läti naissportlased olid esimest korda Tartus. Nende ridade kirjutaja mäletab neid juba 1925. a. saadik Riias Läti väljapaistvamaid naissportl. olevat. Nad on seega aastaid sportinud. Sugugi vähem pole aga ka Rezold ja Telling sportinud. Ometi on nende ja meie naissportlaste vahel praegu mõõtmatu vahe, Läti naised on hulga paremad. Ei suutnud seni tunda naisspordi vastu kergejõustikus mingit respekti, kuid nüüd peab siiski arvamist muutma, nähes seda liigutuste ilu, rütmi ja tehnikat, mida valdavad Läti naised. Kettaheitel võiks isegi meie meesheitjad õppida Läti naistelt vaimustavalt kiiret lõppputõmmet, mis annab kettale kauni lennu. Saledalt tugevad, väga jõulised, ent siiski naiselikult võluvad, nii võiks iseloomustada neid kahte Läti välejalga.

3000 m jooksus lähtusid stardist Laurson, Prost, Soonberg, Anon. Vedama asub kohe hea tempoga Laurson, Prost kannul. Poole maad püüvad kõik tihedalt üksühe sabas, siis eralduvad väga jõulisel sammul Karla ja tema kannul Prost. Ju 4 ringi enne lõppu algab mõlema vahel kõva võistlus. Prost püüab end Karlast lahti raputada, mõõdukes temast ja pikendades sammu. Kuid Karlagi pole tänapäevane! Kindlasti hoiab ta Prost järel. Eelviimane ring! Algab Tartus seninägematu metsik spurt. Karla on ju spurdi poolest kuulus ja Prost püüdis teha sõprade ergutusel, mis iial võimalik. 70 m enne lõppu surub Karla end mööda ja võidab suurema jõurikkuse tõttu marulise kisa all, kuna Prost vähese treeningu ja nooruse tõttu peab 10 m kaotusega vägevemale alistuma. Karla aeg 9.17, Prost aeg 9.19,2 uus Tartumaa rekord.

Selle jooksuga näitas Prost veel kord, et tal kõik eeldused on tõusta juba lähemas tulevikus suurjooksjaks. Tartus on ta vaidlematult parim keskmaade jooksja.

400 m võitis Rudsits 53,2 sek., kuna oodatud suurvõistlus Rähna ja Koroli vahel jäi pidamata, kumbki ei ilmunud starti. Korol näib põdevat veel noore võistleja haigust — otsustavast võistlusest kõrvalhoidmises. Kõrgushüppes on kõva võistlus Dimze ja Rohti vahel, kus Roht suure võistluse järgi pidi alla vanduma. Mõlema tagajärg 1.75.

Kettaheitel püüdis Feldman kuuli kaotust tasa teha. Ta saavutas enese tänavuse parima tagajärje 42.93. Dimze, kes tuli otse väsitavast kõrgushüppe võistlusest, pidi isegi tagajärjega 40.14 Eriksonile alistuma.

110 m tõkkejooksus võidab Rähn ajaga 16,2 sek., kuna Labent tuli ajaga 16,9 sek. teiseks. Labentist võib veel võrsuda mees, kes lööb kõiki

16,2 Feldman ketast 42.93 ja Sule oda 60.92. Rida Tartumaa rekorde.

meie tõkkemehi, omandades korraliku tehnika. Kaugushüppes naistele võidab prl. Daukscha 5.04 m, teiseks tuleb Hmõsovska ja 4.73.

Odaviskes on Sule väljaspool konkurentsi tagajärjega 60.92 m, kuna Niggol saavutab ai- 51.17 m. Sule tagajärg on uus Tartumaa rek. (endine oli Schützi 59.07).

5000 m ei jooksnud Laurson ligi, seetõttu oli Prost täiesti väljaspool võistlust, sest Pulk ja Anon said mõlemad 2,5 ringi „sisse“. Prost jooksis suure jõurikkusega, näidates Tartu rajal ennenägematult aega 16.03,7 min., mis on uus Tartumaa rek. Küll oleks Beldsinskit siia vaja olnud, siis oleks üks 15 min. jooksja Prost näol meil rohkem olnud!

4 × 100 m teatejooksu võitis Kalevi meeskond (Gern, Ütt, Schütz, Labent) ajaga 45,2 sek., mis uus Tartumaa rekord.

Rahvast oli iisate ilmade tõttu küllalt, olgugi, et õppiv noorsugu veel Tartus pole.

Tehnilised tagajärjed:

100 m — 1. Labent 11,1; 2. Rudsits 11,4; 3. Ütt.

100 m naistele — 1. prl. Daukscha 13,2; 2. prl. Hmõsovska ja 13,6; 3. prl. Israel 14.0.

Kõrgushüpe hooga — 1. Dimze 1.75; 2. Roht 1.75. 3. Sule 1.70.

Kaugushüpe hooga — 1. Rähn 7.06; 2. Rudsits 6.90; 3. Labent 6.81.

Teivashüpe — 1. Sule 3.30; 2. Michelson 3.20; 3. Kallas 3.20.

400 m — 1. Rudsits 53.2; 2. Gern 54.0; 3. Schüts 57.0.

1500 m — 1. Laurson, K., 4.21,1; 2. Gern 4.31,4; 3. Anon.

3000 m — 1. Laurson, K., 9.17; 2. Prost 9.19,2; 3. Soonberg.

5000 m — 1. Prost 16.03,7; 2. Anon 18.00,0; 3. Pulk.

Kuul — 1. Dimze — 14.29,5; 2. Feldman 12.74; 3. Erikson.

Ketas — 1. Feldman 42.93; 2. Erikson 40.44; 3. Dimze 40.14.

Oda — 1. Sule 60.92; 2. Niggol 51.17; 3. Erikson.

Kaugus naistele — 1. prl. Daukscha 5.04; 2. prl. Hmõsovska ja 4.74; 3. prl. Rezold 4.40.

Kettaheide naistele — 1. prl. Telling 28.92,5 (uus Tartumaa rek.); 2. prl. Daukscha 27.96,5; 3. prl. Hmõsovska ja.

110 m tõkkej. — 1. Rähn 16,2; 2. Labent 16,9; 3. Lepik.

4 × 100 m teatejooks — 1. Kalevi meeskond (Gern, Ütt, Schüts, Labent) 45,2.

800 + 400 + 200 + 200 — 1. Kalevi meeskond.

1000 m: 1. Laurson, K., 2.39,5; 2. Soonberg 2.47,1; 3. Michelson.

Maailma esivõistlused veepallis.

Ungari ujumisliit korraldas Budapestis maailma esivõistlused veepallis, millest võtsid osa kuus rahvast: Inglise, Prantsuse, Saksa, Rootsi, Ungari ja Belgia. Ülekaalukaks võitjaks tuli Ungari, kes võitis kõik viis mängu ja saavutas 10 punkti. Teiseks tuli Rootsi, kes viiest mängust võitis kolm, ühe mängis viiki ja ühe kaotas — kokku 7 punkti. Järgnesid: Saksa 6, Belgia 5, Prantsuse ja Inglise 1 punkt. Matschide üksiktagajärjed olid: Rootsi — Prantsuse 5 : 2, Saksa — Inglise 6 : 1, Ungari — Belgia 7 : 1, Rootsi — Saksa 3 : 1, Belgia — Inglise 4 : 2, Ungari — Prantsuse 10 : 6, Ungari — Saksa 7 : 1, Belgia — Prantsuse 2 : 1, Rootsi — Inglise 4 : 1, Ungari — Rootsi 7 : 0, Saksa — Belgia 4 : 3, Prantsuse — Inglise 5 : 5, Rootsi — Belgia 3 : 3, Ungari — Inglise 9 : 3, Saksa — Prantsuse 6 : 3.

—Kopenhagenis võitis Ameerika neeger Tolan 100 m 10,4, teine Bowen, Ameerika, 10,5; 400 m — Bowen 49,3; 200 m tõk. — Rockaway 24,9; ketas — Strand, Rootsi, 42,21; kõrgus — Sexton 1.85, Karlsson, Rootsi, 1.85; teivas — Sturdy 4.05.

—Hollandlanna Gisolf püstitas naiste uue kõrgushüppe maailmarekordi 1.60,8.

—Noel püstitas uue Prantsuse rekordi kettaheitel tagajärjega 47.44, millega ta on tänava juba viiendat korda suurendanud Prantsuse rekordi.

Ülemaalsed kaitseliidu ujumise võistlused Tartus.

Möödunud laupäeval ja pühapäeval elas Tartu päris spordi tähe all. Nii korraldati nendel kahel päeval peaaegu ühel ajal rahvusvahelised kergejõustiku esivõistlused ja ülemaalsed kaitseliidu ujumisvõistlused.

Kaitseliidu ujumisvõistlustest, mis algasid laupäeval kell 5 p. l. linna ujulas, oli ilmunud osa võtma 7-st malevast kokku 36 kaitseliitlast. Kuigi vesi praegu juba päris külm on, ei suutnud see malevaste tuju langetada ja tagajärjed kujunesid päris rahuldavateks ning mõnel alal, näiteks 50 meetri ja rakmetes ujumise alal, paremateks kui möödunud aastal.

Tehnilised tagajärjed võistlustel kujunesid järgmisteks:

Laupäeval algasid võistlused A-klassi 50 m vabalt ujumisega. Esimeseks tuli Ev. Ernesaks, (Tln.) — 32,1 sek. II V. Pärli (Tartu) — 35,1 sek. III E. Kroll, (Tartu) — 35,7 sek.

100 m rinnuli ujumine: I. E. Aunapuu (Tln.) — 1 m 32,3 sek. II E. Kroll (Tartu) — 1 m 34,8 sek. III P. Vesilind (Tln.) — 1 m. 39,9 sek.

400 m vabalt ujumises: I E. Ernesaks (Tln.) — 6 m 51,9 sek. II K. Kangro (Tartu) — 7 m 10,6 sek. III E. Mõtlik (Tln.) — 7 m 13,7 sek.

200 m selili ujumises: I B. Pärtelson (Tln.) — 3 m 35,9 sek. II E. Aunapuu (Tln.) — 3 m 45,8 sek. III Pokats (Tartu) — 3 m 45,8 sek.

B-klassis: siin võistlesid need malevlastel, kes 1927/28 a. ja 1929 a. üleriiklistel võistlustel jäid allapoole kolmandat kohta.

Võistlus algas 100 m vabalt ujumisega: I A. Pehap (Tartu) — 1 m 21,4. II J. Lunter (Sakalamaa) — 1 m 23 sek. III H. Valvur (Tln.) — 1 m 27 sek.

50 m rinnuli ujumises: I H. Mikkur (Tln.) — 47,6 sek. II Fr. Anderson (Tartumaa) — 49,5 sek. III S. Veber (Tartu) — 49,7 sek.

100 m selili ujumises: I H. Porre (Tln.) — 1 m 42,5 sek. II A. Altpere (Sakalamaa) — 1 m 44,1 sek. III F. Anderson (Tartumaa) — 1 m. 45,9 sek.

Rakmetes 50 m. ujumises: I E. Kroll (Tartu) — 47,4 sek. II Valter Toonekur (Võru) — 49 sek. II E. Ernesaks (Tln.) — 49,2 sek.

Pühapäeval: A-klassis, 200 m ujumine rinnuli: I. E. Aunapuu (Tln.) — 3 m 27,2 sek. II E. Kroll (Tartu) — 3 m. 38,8 sek. II A. Tannvald (Tln.) — 3 m. 44,5 sek. — 100 m seljali 1. B. Pärtelson 1 m. 35,2. II E. Pokats (Tartu) — 1 m. 41,6 sek. III E. Aunapuu (Tln.) — 1 m. 42,7.

B-klassis: 200 m vabalt ujumises: I. A. Pehap (Tartu) — 3 m 22,0 sek. II Joh. Lunter (Sakalamaa) — 3 m. 23,2 sek. III F. Kedus (Tartu) — 3 m. 32,6 sek.

100 m rinnuli ujumises: I. Fr. Anderson (Tartumaa) — 1 m. 40,7 sek. II H. Mikkur — (Tln.) — 1 m. 43,3 sek. II S. Nober (Tartu) — 1 m. 43,5 sek.

50 m selili ujumises: I A. Altpere (Sakalamaa) — 49,2 sek. II H. Toppi (Tartu) — 53,6 sek. III H. Porre (Tln.) — 54,7 sek.

Üld 4×100 m. teateujumises tuli esimeseks Tallinna maleva meeskond, ajaga 5 m. 34,9 sek. Meeskonna koosseis: Mikkor, Bachtjev, Valvur, Ernesaks. Teiseks tuli Tartu maleva meeskond.

Üldises 1000 m vabalt ujumises tuli I Evald Ernesaks, ajaga 14.05,6 sek. II K. Kangro (Tartu) — 14 m. 15,2 sek. III E. Mõtlik (Tln.) — 14 m. 17,3 sek.

Punktide üldkokkuvõtte järel tuli esimeseks Tallinna malev — 129 p., II Tartu malev — 97 p. ja II Sakalamaa malev — 23 p., IV Tartumaa malev — 20 p. ja lõppeks Võru malev — 8 p.

Rootsi esivõistlused kergejõustikus.

200 m — 1. Sköld 22,1; 2. Lindqvist. 800 m — 1. Kraft 1.55,0; 2. Björk 1.56,4. 5000 m — 1. Lindgren 15.03,4; 2. Stenfelt 15.07,0. Kolmik — 1. J. Svensson 14.48; 2. Göransson 14.46.

Kuul — 1. B. Jansson 13.96; 2. F. Anderson 13.57. Raskus — 1. Johansson 11.00; 2. Lindh 10.80. 110 m tõk. — 1. Wennström 14,9; 2. Andersson 15,6. 100 m — 1. Sköld 11,0; 2. Sjöström 11,1. 1500 m — 1. Öhm 4.00,4; 2. Kraft 4.00, 6. Oda — 1. Blomqvist 59,23; 2. Forsmann 59,18. 400 m tõk. — 1. Pettersson 55,2; 2. Areskong 55,8. Kõrgus — 1. Nilsson 1.88; 2. Karlsson 1.85. Kaugus — 1. Hallberg 7,32; 2. Sundqvist 6,77. Ketas — 1. Andersson 42,65; 2. Karlsson 42,37. 400 m — 1. Hammargren 49,9; 2. Lindström 50,2. 10.000 m — 1. Lindgren 32.19,4; 2. Magnusson 32.20,0. Vasar — 1. Sköld 49,82; 2. Jansson 49,20. Teivas — 1. Nilsson 3,90.

Pärnu värskemaid sündmusi.

Pärnu linnavalitsuse karikamängud jalgpallis on olnud kohaliku spordipubliku maiusroaks viimasel kolmel sügisel. Sarnast hasartset pallimängu kui karikatsükli, saab näha supellinnas vaid korra aastas ja sedagi hilissügisel. Esimene finaali 1926. a. peeti jalapaksusel lumel, möödunud aastal külmetanud pallimurul ja tänavune lõppvaatus läheb arvatavasti „jõulupuu“ õhkonnas.

Tänavu ei ole veel saadud kaugemale Tervis ja Pärnu JK vahelisest avamatschist. Esimesel heitlusel oli lõppresultaat viik 1:1 ja korvamatschil teistkordselt viik, aga nüüd juba 2:2. Seega seisab lavastamata veel viis karikamängu, millise tsükli viimase heitluse järele alles saada võib Pärnu pallibõrssi seisust kindlamat ülevaadet parima küsimuses.

1929. aasta võitja küsimus on suuresti küsitav. Nii Pärnu JK kui ka Tervis prätendeerivad pea võrdsete lootustega esikohale. Esimese viigi järele arvatakse Tervis kordumatschil võidu kindla olevat, kuid lõppvõit oli selleks lootusi uuesti järgmiseks heitluseks.

Seekordne mäng läks Pärnus harvanähtud hasardi ja publiku rõkkava lärmi saatel. Viimasel ajal on moes pöörane kisa jalgpallivõistluste ajal, milline alguse sai praeguseks likvideerimata inetust staadioni avamisest peetud jalgpallimatschist. Isegi Pärnu spordijuhid ei suuda end taltsutada võistlusil, pildudes pahameelega ametmütsi! Halb eeskütu publikule.

Matschil vaheldus kaotus ja võit pöörase kiirusega. Pärnu JK ülekaaluka esinemisega algas mäng, kuid vaheajal oli Tervis oma võidus kaljukindlalt Pärnu JK-lt võidetud 2:0 poolaja järele. Teisel poolel pani aga Pärnu JK tervislasi jamaatama pea üksteisele järgneva tasuvärvaga ja veel enam samas kergelt ärakäperdatud rohkete schanssidega võiduvärvaga märkimisel. Mäng oli kiire ja rohkelt jõuline. Vahekohtunikul oleks tulnud tegutseda karmimalt ja karistada kindlamalt. Mängust kõrvaldatud võistlejaid ei oleks tohtinud kutsuda tagasi väljale!

Tervise meeskonnal puudus ühtlus. Pärnu JK esines tervikuna ja esitas rea ladusaid kombeid. Väravas oli tubli Aspe, kes tõusmas uuesti selle ala esimeseks kodulinnas. Kaitse ületas Tervise oma, kus hiilgas vk. Koop, kellest jätkus isegi vastasvärava pommitamiseks. Halviliin rahuldus täiesti. Edurivis oli töökam vasaktiiv tsentriga, kus vä. Alep tegi rohkelt läbimurdeid ja järjest Tervise parem halmi ja kaitsja „anevoori“ võttis. Paremtiiva pidurdas hästi Tervise vk. Laur. Tervise meeskonna parem osa kesktrio.

Art. Jürvetsoni algvilel olid rivistused järgmised: Pärnu JK: Aspe; Vichterstein — Koop; Vahe — Sarapik (meesk. van.) — Suurevälja; Haitov — Pudel — Tammann — Seimann — Alep. Tervis: Otmann; Schmidt (meesk. vanem) — Laur; Parm — Martson — Kuuter; Peterson — Mäger — Välbe — Eskusson — Siigur.

Pärnu JK hoogne algus ei anna väravaid. Viimaste märkimine kuulub esimesel poolajal Tervisele. 35. min. pääseb tf. Jüri Välbe vk. Koobist mööda ja teeb lähedalt paremsisemise positsioonilt terava nurga all jõulise löögiga mahaheitva vv. Aspe käte ja lati vahelt algvärava. Tervis ees 1:0. Mõni minut hiljem on score juba 2:0. Ps. Mäger murrab ladusalt läbi ja tsenderdab palli värava ette, kus pk. Vichterstein viivitab ärälöögiga, vs. Eskussoni ja kaitse kaasabil on pall löögi mitmekordsel toimetamisel väravas. Vilemees saadab piiritaha 5 minutiks Tervise vk. Lauri ja pj-k-lastest pä. Haitovi pusklemise eest.

Poolaeg lõpeb Tervise eduks 2:0, nurgad 1:1.

Teisel poolajal sünnib Pärnu jalgpalli kõigeaegade suurimaid üllatusi. Pärnu JK tasub kergelt kaotusväravad, kuid vaatamata rohkele juhusele, võiduvärvast siiski ei tule. 54. min. vä. Alep teeb 30 m kaugelöögi, pall põrkab üle väraselt mahaheitnud väravavahi käte võrku. Seis 2:1 Tervise eduks. Viik 2:2 tuleb 10 min. hiljem. Vä. Alep dribbeldab ph. Parmust ja pb. Schmidist mööda ning söötab oudiliinilt tf. Tammanni jalale, kes asub väravajoonel ja pall viimaselt läkitatuna istub võrgus. Järgneb rida surmakindlaid väravavõimalusi, Pärnu JK edurivi hävitab aga kõik. Vahekohtunik kõrvaldab ajutiselt veel mängust Tervise th. Martsoni ps. Pudeli löömise eest, kuna viimane kantakse väljalt.

Tasavärgise mängu tulemuseks jäi viik 2:2. Pärnu JK oli seekord vastasest veidi parem.

Pärnu poiste spordiliit korraldas rea omavahelisi ujumisvõistlusi, kus saavutati üllatavalt häid tagajärgi. Rida noori ujusid rahuldava stiiliga ja ajad tulid vaid mõne kümnendiku sekundi võrra nõrgemad maakonna rekordist. Suuri eeldusi on Th. Mälgil, P. Reetsil ja J. Tammel tõusuta väljapaistvateks ujujateks. Pärnu poistelt võib lähemate aastate jooksul loota suuri sportlikke saavutusi. Jääb vaid loota, et esialgne vaimustus ei raueks ja oleks kestev. Noore 17-aastase energilise juhi Aleks. Tammanni hoolet töötab Pärnu poiste spordiliikumine õige laialdaseks paisuda. Praegu on pea igas linnaservas juba poisteklubi.

Laupäeval alustasid jalgratastel teekonda Riiga sportlased Arnold Sommer ja Jean Haitov. Esimene on Tervise parim rattasõitja ning teine Pärnu ainsam ja sümpaatsemad juudisoost pallimehi, kes stardib Pärnu JK paremärena.

A. P.

Maavõistluse pudemed.

3. lhk. järg.

Eestis on head jalgpallisaabaste „nublakad“, mida soomlasedki tarvitavad. Nüüdsel sõidul viidi HJK-le Tallinnast kaasa 200 saapanuppu. Meie saadik Soomes A. Hellat oli meeskonda sadamas vastu võtmas ja viibis mõistetavalt ka võistlusel. Ta on üks suurimaid spordiharrastajaid meie diplomaatidest.

Momendil, mil tuli penalty Soome heaks, oli väljal 12 valgesärki. Einmann käärus väljale ilmudes kohe käiksed üles, et hakata viivitamatult „pihta andma“. Penalty oli tal tehtud enne kui sai ise kordagi palli puutada.

Karistuslöögi toimetamiseks andis vahekohtunik vile, mille järele tf. Lönnberg palli veel uuesti käega kohendas. H. Paali arvates oleks tulnud määrustekohaselt karistuslööki ära jätta ja handsi eest anda vabalööki Eesti heaks.

Eesti meeskonna täiel kosseisul, Einmanniga edurivis ja Kallastega kaitstes ning aegsal Helsingisse jõudmisel oleks Eesti võitnud selle maavõistluse 2:1.

Mängijad olid õigustatult vihased liidu lohakale tegevusele, mis võidu asemel tõi kaotuse. Meeste iha on, et tänavu korraldataks Tallinnas veel linnavõistlust Helsingiga, millel mehed tahavad saavutada revanschi. Liidu hoolimatust, s. o. maavõistluse kaotamist, ei suudeta siiski parandada linnavõistluse võitmiseiga.

Liidu säärasest lohakusest oleks mõnel muul maal küllalt, et liidu juhatasele asemikkudekogu poolt avaldada laimust ja anda hundipass.

Kõige paremad ja väärtuslikumad maailmas on

COLUMBIA

grammofonid nõelad plaadid

sest see on Inglise kaup

Hind Kr. 85.— ja Kr. 110.—

COLUMBIA

kaupa müüakse Eestis ainult paremates ärides

THE COLUMBIA GRAPHOPHONE Co., Ltd.
LONDON

AINUESINDAJA:

KAUBAMAJA A.-S.

KARL LEMBERG, TALLINNAS,
VIRU 3

Pärnu karikamängud.

Tervis — Pärnu J. K. 4:2.

Kolmapäeva õhtul jätkati Pärnu linnavalitsusest annetatud karikale jalgpallimatsche. Staadioni pallimurul seisid vastamisi tänavu viiendat korda kohalikud momendi parimad Tervis ja Pärnu jalgpalliklubi. Kaks eelmist mängu karikatsükli lõppesid viigiga 1:1 ja 2:2. Seekordne võistlus andis võidu esmakordselt käesoleval hooajal Tervisele. Tagajärjeks tuli Tervis võit 4:2, poolaeg 3:0. Matsch oli suuresti nauditav. Esimene poolaeg läks Tervise üleolekul ja mäng oli laitmatult korralik, millist puhas esinemist saab näha Pärnus vähe. Tervise tf. Välbe viib seisu 2:0-le ja penaltyst ps. Mägeri lööduna on tagajärg 3:0. Teisel poolajal domineerib Pärnu JK., kes alul tasub vä. Alepi ja pä. Koobi kaudu kaks väravat. Tf. Välbe hat-tricki järele on seis 4:2 Tervise eduks. Teine mängupool sisaldas tublit võistlusporti pöörase tempo juures, kuna esimese poolaja esinemine tundus ilumängu demonstratsioonina. Pärnu JK meeskond esines veidi nõrgemalt harilikust, kuna matschi tagajärje otsustas hiilgavas mänguhoos Tervise löögivõimas edurivi oma kasvult pisukese tf. Välbe energilisel juhtimisel. Võistlused lähevad kahe münuse süsteemis. Vilekontserti andis üllatuslikult täpselt Tall. Kalevi Tanne.

—Ungari amatöörmeeskond lõi Rumeeniat jalgpallis 3:2 (2:0).

„Ovomaltine“ on kasulik igalpool, olgu spordi ehk kutsetöö alal tegevatele, kus edu suurel määral oleneb vastupidavusest.

OVOMALTINE

aitab suurendada vaimlist ja kehalist võimet. Kas ei peaks Teiegi tähelepanu pöörama sellele oma võimete kindlustamisele.

Dr. A. Wander, A-G, Bern, Schweiz

Saadaval kõikides apteekides ja rohukauplustes.

Pealadu: A/S. „EPHAG“, Tallinn, Harju t. 41 ja Narva mnt. 42.

Tartus: Lille tän. nr. 1